

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број 118-0-Кжк-09-000 001
Бањалука, 26.02.2009. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ !

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Драгомира Миљевића као предсједника вијећа, Горане Микеш и Слободана Милашиновића, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибич, у кривичном предмету против оптуженог Џ. Г. због кривичног дјела убиства из члана 36. став 1. Кривичног закона Републике Српске – посебни дио, након одржаног усменог и јавног претреса коме су присуствовали републички тужилац мр Ненад Врањеш, оптужени и његов бранилац, адвокат С. А. из С., дана 26.02.2009. године донио, а дана 27.02.2009. године, јавно у присуству републичког тужиоца, а у одсутности уредно обавјештених оптуженог и његовог браниоца јавно објавио

ПРЕСУДУ

Оптужени Џ. Г. звани Џ., син С. и Ш. С., рођен... године у селу Л. општина Г., настањен у В., ул..., бошњак, држављанин БиХ, писмен са завршеним средњом Ватрогасном школом, запослен као курир у КЦ у С. са мјесечном платом од 450,00 КМ, ожењен, отац двоје малодобне дјеце у доби од 10 – 12 година, посједује породичну кућу, без друге имовине, војску ослужио 1986/87 у Ђ., неосуђиван, налазио се у притвору од 21.2. до 21.3.2003. године, сада на слободи

КРИВ ЈЕ

Што је:

Дана 11. маја 1992. године у пријеподневним часовима, у селу Л., општина Г., када је примјетио оштећену млдб. А. М. која се кретала пјешице путем у правцу школе, пришао јој, оборио је на земљу и док је оштећена лежала на леђима лицем окренута према њему, притискао објема рукама у предјелу врата оштећене, којом приликом је оштећена задобила тјелесне повреде у предјелу мишића врата, више са десне стране, крварење у десном режњу штитњаче и крварење слузнице гркљана, па је услед угушења врло брзо наступила смрт оштећене, након чега је са собом понио пластичну кесу са књигом и свеском оштећене, упутивши се у правцу Г., па када је споменутим путем наишло путничко возило којим је управљао Н. П., а у којем се налазио и Е. Џ., па примјетивши ове, одбацио кесу са књигом и свеском оштећене, сјео са

њима у возило и довезао се до аутобуског стајалишта прије скретања у мјесту Б., гдје је изашао из возила, док су П. и Џ. наставили вожњу у правцу Б.,

Дакле, другог лишио живота

Чиме је починио кривично дјело убиства из члана 36. став 1. Кривичног закона Републике Српске – посебни дио, па га суд за почињено дјело

О С У Ћ У Ј Е

НА КАЗНУ ЗАТВОРА У ТРАЈАЊУ ОД 7 (СЕДАМ) ГОДИНА

На основу члана 44. став 1. Кривичног закона Републике Српске, оптуженом се у изречену казну урачунава вријеме проведено у притвору од 21.2. до 21.3.2003. године.

На основу члана 99. став 1. Закона о кривичном поступку, оптужени је дужан платити трошкове кривичног поступка у износу од 509,00 КМ и паушални износ трошкова од 300,00 КМ, а све у року од мјесец дана под пријетњом извршења.

На основу члана 108. став 3. Закона о кривичном поступку оштећена Т. М. се са имовинскоправним захтјевом у цјелини упућује на парницу.

О б р а з л о ж е њ е

Окружно тужилаштво у Требињу оптужницом КТ-31/04 од 13.9.2006. године оптужило је Џ. Г. због кривичног дјела убиства из члана 36. став 1. Кривичног закона Републике Српске – посебни дио.

Поступајући по тој оптужници, Окружни суд у Требињу је дана 20.10.2008. године под бројем 015-0-К-06-000 007 донио пресуду којом је оптужени Џ. Г. за то дјело на основу члана 290. тачка в) Закона о кривичном поступку (у даљем тексту: ЗКП), ослобођен од оптужбе.

Поводом жалбе окружног тужиоца из Т., овај суд је рјешењем број 118-0-Кж-08-000 224 од 22.1.2009. године укинуо пресуду Окружног суда у Требињу и одредио одржавање претреса.

У наставку поступка пред овим судом, прихваћени су као доказни материјал сви докази изведени пред првостепеним судом, након чега је у смислу члана 287. став 2. ЗКП-а дата и оцјена тих доказа. Оцјеном сваког доказа појединачно као и свих доказа заједно, као и на основу резултата цјелокупног поступка, овај суд је утврдио да је оптужени у вријеме, на начин и под околностима описаним у изреци ове пресуде починио кривично дјело убиство из члана 36. став 1. Кривичног закона Републике Српске – посебни дио.

Оцјеном исказа свједока Ћ. М., мајке оштећене А., те свједока Н. П. и Е. Џ., као и исказа свједока М. В., инспектора ПС у Г., који је ту дужност обављао у вријеме када је то дјело почињено, као и оцјеном налаза вјештака специјалисте судске медицине др М. К. који је извршио судско-медицински преглед и обдукцију леша млдб. А. М., те оцјеном налаза истог вјештака о тјелесном прегледу оптуженог, као и исказом који је овај вјештак дао на главном претресу пред првостепеним судом, оцјена тих доказа, овај суд је све те доказе цијенио на начин супротан оном на који су они оцјењени од стране првостепеног суда, због чега је и коначан закључак овога суда другачији од оног до којег је оцјеном истих доказа дошао првостепени суд.

Наиме, првостепени суд је прихватио вјеродостојним исказе свједока Н. П. и Е. Џ., те дјелимично и исказ свједока М. В., али је ипак закључио да се у конкретном случају, дакле када се ти искази и прихвате, не може извести поуздан закључак да је оптужени починио кривично дјело за које га оптужба терети.

Међутим, таква оцјена исказа свједока П. и Џ., као и исказа свједока М. В. у дијелу у којем првостепени суд верује њиховим исказима је погрешна, на шта је и указано рјешењем овога суда којим је првостепена пресуда укинута. Овдје је ријеч о томе да су свједоци П. и Џ. сагласни у својим исказима да су дана 11. маја 1992. године кренули аутомобилом у правцу Г., аутомобилом је управљао Н. П., обојица су видјели оптуженог који је бацрио неки предмет, па потом наставивши вожњу видјели су оптуженог поред пута и када су га упутали гдје иде, рекао им је да иде у Г. Примили су га у возило, повезли око 2 км када је он изашао на аутобусном стајалишту за скретање у Б. Доласком у село ова двојица свједока су сазнали да је млдб. А. М. нестала, чули су да се изражава сумња да би са тим нестанком могао бити доведен у везу оптужени, присјетили су се да су га срели, видјели да је нешто бацрио, вратили су се на то мјесто истога дана, пронашли пластичну кесу са књигом и свеском оштећене и ту кесу прекрили каменом. Сутрадан су обојица са инспектором ПС у Г., М. В. дошли на то мјесто, пронашли су књигу и свеску у пластичној кеси, па је В. ту књигу и свеску однио у СП у Г. Сагласни су П. и Џ. да се све ово дешавало 11. маја 1992. године, с тим да се нису могли тачно изјаснити о времену, но обојица тврде да се то десило прије подне.

Њихове исказе у цјелости је потврдио и свједок М. В.

Мајка оштећене Ћ. М. се изјаснила пред првостепеним судом да јој је оштећена А. на дан уочи лишења живота казала да је оптужени бацрио камен на њихову кућу, те јој запријетио да ако то некеме каже, да ће њу убити а на кућу бацити бомбу. То је према њезином исказу и био разлог да изрази сумњу у оптуженог као починиоца дјела. Свједокиња се изјашњавала и о томе да јој није познато да се њезина кћерка А. са било ким забављала, па ни са оптуженим. Оптужени је у свједочењу пред првостепеним судом негирао извршење дјела, истичући да је оштећену А. посљедњи пут видео на око два мјесеца прије него је лишена живота, да су односи између његове и породице оштећене били добри, да је ова долазила у кућу његових родитеља, да се чак једном приликом у присуству и своје тетке те његовом и присуству његових родитеља у њиховој кући жалила на понашање своје мајке, износећи да је ова у кућу доводила швалере и да је то њој тешко пало. У вези са исказима свједока П. и Џ., изјаснио

се да ову двојицу није уопште видио дана 11.5.1992. године, иако је признао да је тога дана пјешнице кренуо у правцу Г., али да је то било рано ујутро око 6,00 односно око 6,30 часова, да је у Г. стигао негдје око 10,30 часова. У свом свједочењу је такође навео која је све лица срео на путу према Г., тачно наводећи њихова имена. Приликом саслушања свједока П. и Ц. које је вршено путем видео линка а на главном претресу који је у наставку одржан у Суду БиХ, оптужени овим свједоцима није поставио ни једно питање.

У поступку пред првостепеним судом саслушана је у својству свједока Љ. С., у то вријеме судија Основног суда у Т. У свом исказу је детаљно објаснила околности под којима је извршила увиђај, објаснила је и разлоге због којих никада није сачинила записник о увиђају, наиме, разлог за то је што јој никада крим. техничар СП у Г. није доставио фотодокументацију и скицу лица мјеста. Увиђај је извршила 12.5.1992. године, а присуствовала је и судско-медицинском прегледу и обдукцији мртвог тијела оштећене коју је извршио специјалиста судске медицине др М. К. из П. дана 14.5.1992. године. Тада је извршен такође по њезином налогу и преглед оптуженог (осумњиченог). Ова свједокиња се по сјећању изјаснила и о томе да је код оптуженог примјетила повреде онога дана када га је први пут видјела, а то је било 12.5.1992. године, када је пронађено мртво тијело оштећене. Због протеча времена, није се могла изјаснити на којим дијеловима тијела је оптужени имао повреде.

Вјештак специјалиста судске медицине др М. К. је 14.5.1992. године извршио судско-медицински преглед и обдукцију леша оштећене А. М., детаљно описујући повреде код оштећене у предјелу врата, а на претресу пред првостепеним судом у свом свједочењу је остао досљедан у мишљењу које је дао у записнику о прегледу и обдукцији да је смрт оштећене наступила као последица повреда које су у записнику о обдукцији описане, исказао је такође да су повреде настале стезањем рукама око врата оштећене када је она била прислоњена на тупо-тврду подлогу а лицем окренута починиоцу. У вези са повредама код оптуженог изјаснио се да су све повреде осим повреде изражене у виду крвног подлива лијеве подлактице могле настати најкасније на око 20 сати прије извршеног прегледа. Преглед је извршен 14.5.1992. године. За повреду изражену у виду крвног подлива лијеве подлактице изјаснио се да се она може довести у везу са пружањем отпора оштећене.

Што се тиче исказа осталих свједока саслушаних на главном претресу пред првостепеним судом било да је ријеч о свједоцима оптужбе или одбране, из њихових исказа не произилази да имају конкретних сазнања о евентуалном починиоцу дјела. Истина, свједок Ц. М. који је у вријеме догађаја који је предмет овог поступка био председник СДА у Г. се изјаснио не само о томе да је посредовао у смислу стварања услова да се обезбједи сигурност органима увиђаја (истражном судији и замјенику окружног тужиоца), већ се изјаснио и о томе да је негдје у августу мјесецу 1992. године срео у Ј., Н. П. који му је тада испричао да је на дан када је нестала оштећена А. срео оптуженог, а то исто је овом свједоку потврдио и свједок Е. Ц.

Првостепени суд је оцјенио исказ свједока М. В. на начин да је прихватио онај дио исказа свједока који је сагласан са исказима свједока Н. П. и Е. Ц. у погледу проналаска пластичне кесе са књигом и свеском оштећене, док је оцјенио неувјерљивим дио исказа истог свједока који се односи на околности

под којима је оптужени (тада осумњичени) испитиван у СП у Г. када је према тврдњи овог свједока признао извршење дјела. Такву оцјену прихвата и овај суд, па се из тог разлога утврђења из изреке ове пресуде и не заснивају на оном дијелу исказа свједока В. који се односи на испитивање оптуженог.

У ситуацији каква је ова, када нема очевидаца догађаја, када није сачињен записник о увиђају, није сачињена скица лица мјеста и фотодокументација, када нису обезбјеђени евентуално други материјални докази које је реално било могуће обезбједити, овом суду је преостало да да оцјену садржаја исказа свједока Н. П., Е. Џ., М. В., Ћ. М., а дјелимично исказ свједока Џ. М. у оном дијелу његовог свједочења који се односи на сазнања до којих је дошао од П. и Џ. Осим те оцјене, овај суд је анализирао и садржај исказа оптуженог у овом предмету, посебно је критичкој оцјени подвргнут онај дио исказа оптуженог у овом свједочењу који се односи на порицање да се на дан када је оштећена нестала уопште срео са свједоцима П. и Џ. Порицање сусрета са овима по оцјени овога суда представља одсуство рационалног објашњења како су се књига и свеска оштећене нашле код оптуженог на дан када је оштећена нестала, јер из налаза вјештака специјалисте судске медицине др М. К. произилази да је смрт оштећене наступила на око три дана прије извршене обдукције. Обдукција је извршена 14.5.1992. године. Дакле, оштећена је лишена живота 11.5.1992. године. Оптужени, дакле порицањем сусрета са свједоцима коначан став у односу на дјело за које се терети у суштини заснива на тврдњи: “ако се нисам сусрео са свједоцима, онда они нису ни могли видети да сам одбацио пластичну кесу са књигом и свеском оштећене”, па чак и код чињенице да су те ствари пронађене, слиједећи став одбране, нема поузданих доказа да је он те ствари одбацио. Међутим, како су књига и свеска оштећене несумњиво пронађене на мјесту гдје су одбачене што су потврдили и П. и Џ. а онда и свједок М. В. који је са овим свједоцима те ствари и пронашао на мјесту на којем су и одбачене, те како су свједоци П. и Џ. потврдили да је те ствари одбацио оптужени, те како је свједок М. В. потврдио да су књига и свеска оштећене пронађене у присуству свједока Џ. и П. на мјесту које су они показали, овај суд изводи коначан и једини могући закључак да је починилац дјела оптужени. Утврђења заснована на исказима Н. П., Е. Џ. и М. В., дјелимично и на исказима свједока Љ. С., Џ. М., као и на дијелу исказа мајке оштећене Ћ. М. да је оптужени према казивању оштећене А. на два дана прије догађаја бацио камен на њихову кућу те запријетио оштећеној А. да ће је, ако то неком каже убити, а кућу запалити, представљају по свом садржају индиције, дакле, посредне доказе који у својој међусобној повезаности чине један чврст и затворен круг у мјери да се на основу њих може извести једини закључак да је починилац овог дјела оптужени. Ово поготово ако се има у виду утврђење да су књига и свеска оштећене пронађене на мјесту гдје их је оптужени одбацио на дан када је оштећена А. М. лишена живота.

Када је ријеч о мотиву, овај суд наглашава да је оптужница садржавала у свом чињеничном опису и ријечи “у намјери да лиши живота оштећену А. због тога што се она забављала са младићима избјеглим са подручја Т.”, овај суд налази да се у овом случају стварни мотив на поуздан начин не може утврдити, па наведене ријечи када је о мотиву ријеч изрека пресуде и не садржи. Свакако, то се овдје посебно и наглашава, мотив извршења дјела увијек треба настојати утврдити, јер утврђивањем мотива је значајно не само да би се оцјенио степен кривичне одговорности већ је некада то потребно учинити због

квалификаторних околности које учињеном дјелу дају тежи облик. Међутим, у овом случају суд није могао поуздано утврдити мотив који је оптуженог одредило да почини ово кривично дјело.

Што се тиче времена извршења дјела, несумњиво је утврђено да је дјело почињено 11.5.1992. године, али како је и у оптужби наведено да се то десило тога дана око 8,30 часова, а из исказа свједока П. и Ц. произилази да се то десило тога дана али прије подне, у изреци ове пресуде је вријеме извршења дјела описано синтагмом “ у прије подневним сатима”.

Оптужени је јако стежући рукама оштећену у предјелу врата био свјестан да је лишава живота, он ту посљедицу и жели, дакле поступа са директним умишљајем, као обликом виности.

Из свих наведених разлога овај суд налази доказаним да је оптужени на начин описан у изреци ове пресуде починио кривично дјело убиства из члана 36. став 1. Кривичног закона Републике Српске – посебни дио, те га за то дјело и огласио кривим, јер није утврдио околности које би искључивале његову кривичну одговорност.

При одмјеравању казне суд је на страни оптуженог утврдио као олакшавајуће околности његову досадашњу неосуђиваност, протек времена од извршења дјела (више од 16 година), а оптужба током поступка није доказала да је протеку времена допринео оптужени, његове породичне прилике (отац двоје млдб. дјеце), а као отежавајуће околности да је дјело почињено према млдб. лицу које је у вријеме извршења дјела тек напунило 14 година. Цијенећи све те околности а полазећи од сврхе кажњавања прописане у одредби члана 28. Кривичног закона Републике Српске, суд је оптуженом изрекао казну затвора у трајању од 7 година, налазећи да је мјера изречене казне довољна и потребна да се оствари сврха кажњавања.

У изречену казну оптуженом је урачунато вријеме проведено у притвору по рјешењу Основног суда у Н. и то од 21.2. до 21.3.2003. године. Оптужени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка у износу од 509,00 КМ, који се односе на награду исплаћену вјештаку др М. К., док у спису нема података о другим трошковима насталим пред првостепеним судом. Висина паушалног износа сразмјерна је дужини трајања поступка, сложености предмета и имовном стању оптуженог.

Оштећена Ћ. М. на претрес пред овим судом није приступила, а како је на главном претресу пед првостепеним судом поставила имовинско-правни захтјев, а исти није специфицирала ни у износу ни по основима, суд ју је упутио да на основу члана 108. став 3. ЗКП-а, свој имовинско-правни захтјев у цјелини остварује у парници.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
Драгомир Миљевић

ПРАВНА ПОУКА:

Против ове пресуде дозвољена је жалба у року од 15 дана по пријему пресуде, Врховном суду Републике Српске, путем овога суда. Оптужени и његов бранилац жалбу подносе у два примјерка, а Републички тужилац у три примјерка.